

MỤC LỤC

Lời nói đầu	1
Chương I: Tổng quan về vàng, thị trường vàng và chính sách quản lý vàng	4
1.1 Vai trò của vàng trong đời sống xã hội	4
1.1.1 Đặc điểm và tính chất của vàng	5
1.1.1.1 Vàng là một kim loại quý	5
1.1.1.2 Vàng tương đối hiếm	5
1.1.2 Tính chất xã hội đặc biệt của vàng: vừa là hàng hoá, vừa là tiền tệ	6
1.1.2.1 Tính chất hàng hoá của vàng	6
1.1.2.2 Tính chất tiền tệ của vàng	6
1.2 Dự trữ vàng của các Ngân hàng trung ương và các tổ chức tài chính quốc tế.	12
1.2.1 Sản lượng khai thác vàng và cơ cấu nắm giữ	12
1.2.2 Dự trữ vàng của NHTW và các Tổ chức tài chính quốc tế	13
1.3 Hoạt động của Thị trường vàng thế giới	14
1.3.1 Cơ cấu thị trường vàng thế giới	14
1.3.2 Cung và cầu về vàng	18
1.3.2.1 Cung về vàng	18
1.3.2.2 Cầu về vàng	19
1.3.3 Giá vàng và các nhân tố ảnh hưởng	20
1.3.4 Hoạt động và định giá vàng ở một số thị trường chính	21
1.3.4.1 Thị trường vàng thời	22
1.3.4.2 Thị trường vàng trang sức	24

1.4 Chính sách quản lý hoạt động kinh doanh vàng của một số nước đang phát triển và xu hướng tự do hoá thị trường vàng	25
1.4.1 Chính sách quản lý vàng	25
1.4.2 Xu hướng tự do hoá thị trường vàng tại các nước đang phát triển	30
Chương II. Thực trạng thị trường vàng và cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở nước ta	33
2.1 Giai đoạn từ 1993 trở về trước	34
2.1.1 Miền Bắc từ năm 1954 -1975	34
2.1.2 Miền Nam từ năm 1954 -1975	34
2.1.3 Cả nước từ 1975-1985	34
2.1.4 Thời kỳ 1985-1993	35
2.2 Giai đoạn từ 1993 - 2000	39
2.2.1 Chủ trương quản lý hoạt động kinh doanh vàng	40
2.2.2 Tình hình phân bố mạng lưới các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh vàng	42
2.2.3 Thực trạng hoạt động của các doanh nghiệp kinh doanh vàng	42
2.2.3.1 Các doanh nghiệp Nhà nước	42
2.2.3.2 Doanh nghiệp ngoài quốc doanh	49
2.2.3.3 Các hộ gia công chế tác vàng	54
2.2.3.4 Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài	55
2.2.3.5 Hoạt động xuất nhập khẩu vàng của các doanh nghiệp Việt Nam	56
2.2.3 Đánh giá chính sách quản lý vàng	57
2.2.3.1 Những kết quả	57
2.2.3.2 Những hạn chế và nguyên nhân	59
2.3 Giai đoạn từ năm 2000 đến nay	61
2.3.1 Khái quát chính sách quản lý vàng theo Nghị định 174	61
2.3.2 Một số nhận xét về chính sách quản lý vàng theo Nghị định 174	63

2.3.2.1 Mặt được	63
2.3.2.2 Những hạn chế	64
Chương III- Một số giải pháp nhằm đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt Nam	71
3.1 Dự báo về thị trường vàng trong nền kinh tế nước ta giai đoạn 2001 - 2010.	71
3.1.1 Xu hướng biến động của thị trường vàng quốc tế:	71
3.1.2 Dự báo xu hướng thị trường vàng Việt Nam	73
3.2 Mục tiêu đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng	75
3.2.1 Từng bước tự do hoá thị trường vàng.	75
3.2.2 Phát triển sản xuất vàng trang sức, mỹ nghệ hướng tới xuất khẩu	75
3.2.3 Huy động, sử dụng hiệu quả nguồn vốn dưới dạng vàng để phát triển kinh tế.	78
3.3 Một số giải pháp nhằm đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt Nam	79
3.3.1 Nên đưa vàng ra khỏi khái niệm ngoại hối	79
3.3.2 Không nên quy định cơ chế riêng đối với hoạt động kinh doanh vàng.	80
3.3.3 Chính sách nhập khẩu vàng nguyên liệu	81
3.3.4 Chính sách quy hoạch phát triển các tổ chức kinh doanh vàng	82
3.3.4.1 Đối với hệ thống doanh nghiệp Nhà nước	82
3.3.4.2 Đối với hệ thống tư nhân	82
3.3.4.3 Đối với doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài	83
3.4. Một số kiến nghị nhằm đảm bảo thực hiện các giải pháp	83
3.4.1 Chính sửa hệ thống văn bản cho phù hợp với tinh thần đổi mới	83
3.4.2 Căn cơ chính sách thuế hợp lý- đây là yếu tố cơ bản tạo ra một động lực phát triển ngành vàng	84
3.4.3 Cần ban hành các quy định phù hợp làm cơ sở pháp lý cho việc huy động nguồn vốn bằng vàng	84
3.4.4 Thành lập trung tâm giao dịch vàng	85
3.4.5 Nâng cao vai trò của các tổ chức hỗ trợ phát triển ngành kim hoàn	86

3.4.5.1 Thành lập hiệp hội kinh doanh vàng	86
3.4.5.2 Hình thành trung tâm thông tin khuếch trương xuất khẩu kim hoàn	88
3.4.5.3 Tổ chức trường đào tạo chuyên ngành kim hoàn	88
3.4.6 Từng bước phát triển nghiệp vụ kinh doanh vàng theo thông lệ quốc tế và kinh doanh vàng trên thị trường vàng quốc tế	89
3.4.7 Tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức quốc tế ngành kim hoàn.	90
kết luận	91
Tài liệu tham khảo	92

LỜI NÓI ĐẦU:

1. Tính cấp thiết của Đề tài

Phát triển sản xuất, kinh doanh, tạo công ăn việc làm và đẩy mạnh xuất khẩu là trọng tâm lớn của Chiến lược phát triển kinh tế của Đảng. Ngành sản xuất, kinh doanh vàng có truyền thống lâu đời với hơn 8 ngàn tổ chức và cá nhân sử dụng hàng chục vạn lao động, trong đó có nhiều nghệ nhân, nhiều thợ có tay nghề cao phải là một thế mạnh cần khai thác. Hàng trăm tấn vàng trong dân chưa trở thành vốn để phục vụ đầu tư tăng trưởng trong khi hàng trăm triệu USD hàng năm dùng để nhập vàng phục vụ nhu cầu trong nước (dù là theo con đường không chính thức) vẫn là vấn đề nổi cộm. Việc sử dụng vàng như một loại tiền trong thanh toán dân gian, trong thanh toán quốc tế (lậu) ở biên giới cùng với quá trình Đô la hoá đang gây khó khăn cho việc điều hành chính sách tiền tệ và cản trở thực hiện mục tiêu trên lãnh thổ Việt nam chỉ sử dụng Đồng Việt nam. Sự manh mún, nhỏ lẻ của công nghệ sản xuất, kinh doanh vàng, sự yếu kém của các đơn vị quốc doanh đang trở nên nhức nhối trong khi đó những đơn vị kinh doanh vàng có vốn đầu tư nước ngoài vẫn đang hoạt động có hiệu quả. Tất cả các vấn đề này đặt ra những câu hỏi:

- Nhu cầu thực sự của thị trường vàng nước ta là gì? Có phải vàng vẫn là một phương tiện cất trữ và thanh toán ưa thích của người dân? Ảnh hưởng của vàng đối với việc thực hiện những mục tiêu của Chính sách tiền tệ ra sao?
- Để đáp ứng yêu cầu về chất lượng nhằm chiếm lĩnh thị trường trong nước và đẩy mạnh xuất khẩu, ngành sản xuất, kinh doanh vàng nên phát triển theo hướng nào. Sản xuất sản phẩm vàng trang sức, mỹ nghệ cần được tổ chức, quản lý và đầu tư như thế nào để phát triển bền vững?
- Ngân hàng Trung ương và các cấp quản lý liên quan có vai trò gì trong việc thực hiện công tác quản lý Nhà nước đối với hoạt động kinh doanh vàng?

Đây là những vấn đề kinh tế vĩ mô cần được nghiên cứu một cách sâu sắc và xử lý tổng thể. Để giải đáp các vấn đề đã nêu, là những cán bộ có trách nhiệm trực tiếp hoạch định và tổ chức thực hiện chính sách quản lý Nhà nước đối với hoạt động kinh doanh vàng, qua một thời gian công tác và nghiên cứu, chúng tôi chọn đề tài: ***Đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt Nam.***

2. Mục đích nghiên cứu của Đề tài

Mục đích nghiên cứu của đề tài là đề xuất những giải pháp cho công tác quản lý vĩ mô nhằm phát triển bền vững thị trường vàng Việt Nam trong điều kiện tiếp tục mở cửa và đẩy mạnh hội nhập kinh tế quốc tế.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của Đề tài

- Làm rõ những nội dung cơ bản về thị trường vàng.
- Đánh giá hoạt động của thị trường vàng và hoạt động quản lý ở Việt Nam trong những năm đổi mới vừa qua.
- Đề xuất một số giải pháp đổi mới nhằm tạo một hành lang pháp lý thật sự thông thoáng, phù hợp với thông lệ quốc tế và điều kiện thực tế của Việt Nam nhằm xây dựng một ngành sản xuất kinh doanh vàng năng động, có hiệu quả, có tính cạnh tranh cao phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế theo định hướng XHCN.

Với vị trí là cơ quan quản lý Nhà nước về vàng hoạt động kinh doanh vàng theo chức năng của Ngân hàng Nhà nước, chúng tôi tập trung nghiên cứu khía cạnh vai trò tiền tệ, vai trò hàng hoá của vàng và các vấn đề chung liên quan đến quản lý vĩ mô việc phát triển sản xuất kinh doanh vàng, không xét đến các vai trò khác của vàng cũng như các vấn đề cụ thể, vi mô liên quan đến tổ chức, hoạt động của các đơn vị sản xuất-kinh doanh vàng. Đồng thời đề tài chỉ xét đến khía cạnh vai trò của Ngân hàng Nhà nước với tư cách cơ quan quản lý Nhà nước đối với hoạt động kinh doanh vàng trên cơ sở có sự phối hợp của các cơ quan quản lý khác mà không đề cập tới nhiệm vụ cụ thể của các cấp quản lý này trên quan điểm kinh tế ngành và chức năng, nhiệm vụ đã được giao cho các cơ quan đó.

Về địa điểm và thời gian, đề tài giới hạn việc nghiên cứu hoạt động kinh doanh vàng dưới tác động của cơ chế quản lý Nhà nước tại Việt Nam sau năm 1975 đến nay.

4 Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi vận dụng lý luận của Học thuyết Mác-Lê nin, các quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Đề tài sử dụng phương pháp duy vật biện chứng, duy vật lịch sử, phương pháp phân tích, thống kê, so sánh, dự báo, gắn thực tiễn phong phú với lý luận trên tinh thần khoa học và khách quan. Bên cạnh đó, để có thêm những tư liệu mới, chúng tôi đã tiến hành nhiều cuộc điều tra, khảo sát tế trong và ngoài nước, tổ chức các cuộc hội thảo với các Nhà khoa học, các cơ quan quản lý, các đơn vị sản xuất, kinh doanh và tham dự

nhiều hội nghị của nước ngoài, đặc biệt là các hội thảo do Hội đồng vàng thế giới tổ chức ở trong và ngoài nước.

5 Tên và kết cấu của Đề tài

Tên đề tài: *Đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt Nam.*

Đề tài gồm 3 chương.

Chương I: "Tổng quan về vàng, Thị trường vàng và chính sách quản lý vàng"

Chương II: "Thực trạng thị trường vàng và cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt nam"

Chương III: Một số giải pháp nhằm đổi mới cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh vàng ở Việt Nam".